

32 בכח המטה. אבל בר"ח ניסן, שאז צ"ל "ועשו לי
 33 מקדש ושכנתי בתוכם" - עשיית משכן, השראת
 34 השכינה בפועל - זה א"א שיעשה ע"י ובכח
 35 המטה, אלא בא ונמשך מלמע' באתעדל"ע.
 36 [והנה בכדי שביום ר"ח ניסן יוקם המשכן
 37 ותשרה השכינה באופן פנימי (שלזה צ"ל זיכוך
 38 המקבל) בכאו"א מישראל (כמרוז"ל³⁴) הי' צ"ל
 39 נדבת לב כאו"א מישראל להמשכן. ואח"כ עבודת
 40 חכמי לב במלאכת המשכן; ולאחרי גמר מלאכת
 41 המשכן - הבאת "המשכן אל משה"³⁵. משה³⁶,
 42 להיותו ממוצע וממוצע המחבר בין הקב"ה
 43 לישראל, וכמ"ש³⁷ "אנכי עומד בין ה' וביניכם
 44 גו'", יכול לעסוק בידי ולהעמידו, ועי"ז נעשה
 45 מנדבתם וכו' - משכן, "ושכנתי בתוכם"³⁸,
 46 אמנם ההקמה בפועל שהביאה ושכנתי בתוכם
 47 בגילוי, היתה "מאליו", אתעדל"ע, שלמעלה
 48 מאתעדל"ת³⁹.
 49 ז. ע"פ הנ"ל בדעת המדרש ודעת רש"י, י"ל
 50 שאזלו בזה לשטתייהו דס"ל⁴⁰ "דמקדש דלעתיד

1 ה. מיינה של תורה אשר בפירש"י:
 2 ידוע בענין אתעדל"ת ואתעדל"ע,
 3 (ובאתעדל"ע - ב' דרגות: הבאה ע"י אתעדל"ת
 4 ושלמעלה מאתעדל"ת - שאף שהן באין-כרוך זו
 5 לזו, יש צד השווה ביניהן²⁸. ואכ"מ),
 6 שיש יתרון מעלה בכ"א מהם, היתרון
 7 באתעדל"ע שהאור הנמשך הוא נעלה יותר;
 8 והיתרון באתעדל"ת הוא שיש בה זיכוך המטה,
 9 ואף שהאור הנמשך ע"י אינו בערך להאור הנמשך
 10 מלמעלה מצ"ע, הנה מ"מ, מצד החידוש שבעבודת
 11 המטה, יש בזה "חביבות"²⁹ מיוחדת (ועד אשר
 12 "אדם רוצה בקב שלו מתענה קבין של חבירו"³⁰).
 13 וזהו ההפרש שבין הקמת המשכן שבז' ימה"מ
 14 להקמתו בר"ח ניסן (יום שמיני למילואים)³¹: בז'
 15 הימים הקימו את המשכן (לא פחות משבע
 16 פעמים), ומכיון שלא הי' בזה ציווי מפורש, כ"א
 17 שמשא למד זה מכללא, הרי יש חביבות בהקמה זו
 18 - עבודת המטה³², אולם עי"ז לא נעשה משכן
 19 (שזהו ע"ש ושכנתי) ועדיין לא שרתה בו שכינה;
 20 ביום השמיני³³ בר"ח ניסן שאז הוקם מצד ציווי
 21 מפורש וגילוי מלמע' אז דוקא נעשה משכן ושרתה
 22 בו שכינה.
 23 וגם לדעת הרמב"ן - בז' הימים הי' ענין הרגלת
 24 הלויים (המטה) או שעכ"פ אין קביעות "המעלה -
 25 למטה".
 26 ו. ועפ"ז יובן מה שבר"ח ניסן הוקם המשכן
 27 מאליו, ולא הי' אדם יכול להקימו; ואילו בז' ימי
 28 המילואים העמיד משה (בצירוף עוד מבנ"י?) את
 29 המשכן בכל יום: כי בכל ז' הימים היתה ההקמה
 30 רק בבחי' הכנה - עבודת המטה (בכדי שיהי' אד"כ
 31 ושכנתי בתוכם), והכנה זו אפשר וצריכה להיות

34 עה"פ ושכנתי בתוכם (תרומה כה, ח) בתוך כאו"א מישראל (ר"ח שער האהבה קרוב לתחלתו. ובכ"מ).
 35 פרשתנו לט, לג.

36 ראה תנחומא שם: שאם על ידך אינו עומד שוב אינו עומד לעולם ואיני כותב לו הקמה אלא על ידך. וראה זח"ב רלד, ב. רמא, ב.

37 ואתחנן ה, ה. וכ"ה באתפשותא דמשה שבכל דרא (ראה תו"ש ע' 158. ד"ה באתי לגני תשי"ב סעיף ה).

38 וצ"ע ליישב זה בהמשך דברי התנחומא שם: "ולפי שהי' משה מיצר העלים הקב"ה מהם ולא היו יכולין להעמידו כו", משא"כ בפרש"י (לט, לג). וראה בשיחה שבהערה 4.

39 ועפ"ז יש לבאר - ביינה של תורה - לשון רש"י (פרשתנו שם) "ומשה העמידו (וממשיך) אמר משה לפני הקב"ה איך אפשר הקמתו ע"י אדם אמר לו עסוק אתה בידך נראה כמקימו והוא נוקף וקם מאליו". דלכאור' "ומשה העמידו" מיותר, וגם - סותר להמשך דקם מאליו! אלא שבזה מרמז שמתחלה "משה העמידו" היינו בז' ימה"מ מדרי' המשכן שהיתה אז "לא הי' יכול להקימו שום אדם. . . שאין כח באדם לזקפן" ורק "משה העמידו".* ואח"כ מבאר מדרי' המשכן שבר"ח ניסן יום השמיני למילואים שאז "אי אפשר הקמתו ע"י אדם" גם לא ע"י משה, "ההוקם מאליו" מלמעלה, אלא שהי' בזה עסק ידיו של משה. וראה בארוכה שיחת פקודי תש"ל.

40 פרש"י סוכה מא, סע"א. ר"ה ל, סע"א וכ"ה בתוס' סוכה שם. שבועות טו, רע"ב ד"ה אין, ומסיים "וכן מפרש במדרש תנחומא" והוא ע"פ תנחומא פקודי כאן**.* זח"א כח, א. ח"ב נט, סע"א. קח, סע"א. ח"ג רכא, א. ילקוט תהלים תתמח בסופו. וראה תנחומא (באבער) בראשית יז (בסופו).

* ראה לקו"ש ח"ז ע' 229 הערה 26.

** ובתנחומא נח, יא (בסופו) ועוד - מדבר בירושלים.

28 ראה לקו"ת שה"ש ד"ה להבין ענין שאתעדל"ע (כב, ב ואילך ושי"נ). דרושי שמע"צ פג, ב. שה"ש יב, א. נתבאר בארוכה בד"ה ארון עולם תשי"ג פ"ו.
 29 להעיר מלקו"ת ס"פ במדבר. ובכ"מ.
 30 ב"מ לח, א. וברש"י שם: "חביבה עליו ע"י שעמל בהן".
 31 ראה גם לקו"ש שמיני שם.
 32 וכפשוטו שאז הי' רק ענין החינוך. וראה לקו"ש שם.
 33 ולהעיר מלקו"ת תזריע (כא, א) שבחי' מילה שניתנה בשמינית הו"ע אתעדל"ע שאין אתעדל"ת מגעת שם. ובכלי יקר (ר"פ שמיני), שמילה ניתנה בשמיני הו"ע אחד עם הקמת המשכן שביום שמיני. ונתבאר בארוכה בד"ה ויהיה ביום השמיני תש"ד (פ"י"א). תש"ה. וראה לקו"ש ח"ז ע' 237.